

je bil petmesečni preiskovalni zapor v štet v kazni in so torej bili razen v 2% leti ječe obsojene Alojzije Muršič vsi obsojenci izpuščenji na prosto.

Slovenci, Slovenke, darujte za Tiskovni dom!

Cepljenje prašičev proti rdečici.

Važnost prašičev za prehrano ljudstva postaja vedno večja; pomanjkanje prašičevega mesa in masti čutimo vedno bolj in zato je skrb, da se število prašičev v deželi ne le ohrani, ampak tudi pomnoži, vedno večja. Poleg velikega pomanjkanja primerne krme, posebno take, ki je potrebna za pisanje prašičev, ovirajo razvijanje in korist pri prašičereji posebno nekatere kužne bolezni in med temi je v prvi vrsti rdečica, ki nam marsikatero leto naravnost ogromno škodo napravi.

Ako se je ta bolezen v kakem kraju pojavila, nastopa tam potem rada vsako leto in spravlja sestrnice v obup; iz poročil, ki nam prihajajo iz raznih krajev, vidimo n. pr., da je v preteklem letu v neki vasi, kjer je bilo vsega skupaj nekaj nad 200 prašičev, obolelo v kratkem času 118 prašičev na rdečico, ki so poginili ali pa se morali v sili zaklati. Ako se take škode dogajajo, je pač razumljivo, da posestniki prašičev iščejo pomoč in sredstva zoper to kužno bolezen; po vseh dosedanjih izkušnjah je pa cepljenje edino zanesljivo sredstvo zoper to kugo in da so ljudje o tem že tudi popolnoma preverjeni, sklepajo iz tega, ker je povpraševanje zaradi cepjenja vsako leto večje. Ker je sedaj mnoge živinozdravnikov v vojaški službi, se v zadnjih letih v mnogih občinah cepjenje ni moglo izvršiti; letos pa bodo morala oblasva skrbeti, da se bo v vseh prizadetih občinah cepilo.

Zaraditega naj županstva, katera sama ne morejo živinozdravniku dobiti, sporočijo to nemudoma okrajnemu glavarstvu in povedo tudi, koliko prašičev imajo za cepjenje potrebnih. Razen visoko brejih starih se cepijo vsi prašiči; najbolj nevarna je pa ta kuga-rdečica za prašičke do 1 leta.

Na bojiščih.

Na francoskem bojišču so dne 10. junija prišli Nemci novo ofenzivo na 35 km dolgi fronti med mestom Montdidier in reko Oise. Francoska poročila pravijo, da napadajo Nemci z veliko silo angleško-francoske postojanke ter da se jim je že posrečilo doseči nekaj uspehov. Zavzeli so namreč nekaj važnih višin južnozahodno od mesta Noyon in preoračili reko Matz, toda ni se jim posrečilo predreti angleško-francoske bojne črte. Dne 10. in 11. junija so Nemci vjeli 10.000 mož. Ofenziva se nadaljuje z vso srčnostjo. Na francoskem bojišču se sedaj nahaja 700.000 ameriških vojakov.

Velika ofenziva na italijanskem bojišču, katero so napovedali zadnje dni skoro vsi listi, se ni iztruhnila. Dosedanje prakse so le bolj krajevne značaja. — Naše zračno brodogojstvo je dne 9. junija napadlo z bombami italijansko vojno pristanišče Brindisi. Napravilo je veliko škode na ladjah, v letalski postaji in v mestu.

Rodoljubi, spominjajte se slovenske šole v Mariboru!

Razne politične vesti.

Mariborski okrajni zastop — agitator za „Stajerca“. Zadnje številko „Stajerca“ je razposlal mariborski okrajni zastop na razne občine, tudi v tujino. Kakor smo izvedeli, je bilo poslanih iz Ptuja okrajnemu zastopu 250 izvodov tega lista. Mariborski magistrat je dobil celo 300, Kralikova nemška tiskarna 200. Okrajni zastop je vsilil Stajerca poleg občinam tudi vsem svojim nastavlencem, posebno cesarjem, kateri ga morajo deliti svojim znancom. Vprašamo: Odkod je vzel okrajni zastop denar za pokritje naročnine tako velikega števila „Stajercev“? Če je šlo to iz blagajne okrajnega zastopa, v katero plačujejo slovenski kmetje okrajne doklade, najodločneje protestiramo! Za nad vse potrebno popraviljanje starih cest ali napravo novih cest okrajni zastop ni v denarja, pač pa za politično hujskarijo. Slovenski kmetje, zapomnite si to!

Nemški listi so lagali. V svojih listih so Nemci objavili imena tistih, ki so romali na Dunaj tožari Slovence. Cela vrsta pa se jih je sedaj oglasila, ki izjavljajo, da niso bili na Dunaju in da ne marajo imeti z nemškutarji in odpadniki nič skupnega. Da naši čitatelji vidijo, s kakimi sredstvi delajo nemškarji, nam kaže naslednja izjava, ki smo jo dobili s prošnjo, da jo objavimo: „V časnikih sem čital in tudi v Vašem cenjenem listu, da sem bil jaz kot zastopnik občine Gornja Bistrica pri cesarju, da bi ugovarjal proti Jugoslaviji. To pa ni res. Pač pa je res, da so me nagovarjali, naj bi šel na Dunaj in so tudi izjavili, da dobim okoli 500 K za stroške, pa jaz sem vse odločno odklonil, ko sem natančneje poizvedel, kaj je smisel romanja na Dunaj. Ornič in Linhart nista moja tovariša. S spoštovanjem: Alojz Kangler.“

Zadnje Linhartovo delo. Med vojaštvom se širijo letaki, tiskani v „Stajerci“ tiskarni, na katerih se z veliko lopovostjo jugoslovanskemu gibanju podilka veleizdajniški značaj. Cenzura je dovolila, da se sme na podoben način blatiti naše zavedno in pošteno slovensko ljudstvo in njega voditelji. Ljubljanski listi poročajo, da so bili dotični letaki tudi poslani raznim vojaškim oddelkom in da se tam uradno delijo med slovenske vojake. Za Koroško so izdali poseben letak, ki se odlikuje po stajercijski lopovščini. Namen je prozoren: Nahujskati hočejo slovensko vojaštvo proti Slovincem in njih voditeljem. Slovenski vojak pa z zaničevanjem zavračajo stajercijske nesramnosti, ki so res pravi Linhartov testament — Slovenskim vojakom in našemu ljudstvu pa povemo, kdo širita letake: Ljudje, ki so v vojni obogateli, ki se skrivajo doma pri dobrotobloženih mizi in ki delujejo noč in dan za nadaljevanje vojske. To so vsi nemci in nemškutarji!

Nemškutarjska nesramnost. Iz Ptuja nam pišejo: V zadnjega „Slov. Gospodarja“ so nam na pošti oziroma na polji iz pošte do našega doma navtikali v list neke rdeče listke, da morajo naši ljudje iti gledat neke neumnosti v Ptuj. To je nesramno! Naš list mora torej služiti za agitacijo pri nemškutarjskih podjetjih. Dobro bi bilo, če bi se preiskalo, kdo da je napravil to neumnost. — Nemškutarjem je vsako sredstvo dobro, da dosežejo svoj cilj.

Za ujedinjenje Jugoslovancev. Dne 9. t. m. se je vršilo v Zagrebu zborovanje Starčevićeve stranke, na katerem je bil storjen sklep po zahtevi ujedinjenja vseh v državi živčih Jugoslovancev, Hrvatov, Slovencev in Srbov, pod žezlom Habsburžanov. V tej državi Jugoslovancev bi naj uživale vse druge narodnostne manjšine zajamčeno zaščito. Za temu ozemlju naj spadajo vsi kraji, kjer stanujejo Jugoslovanci, in morska obala, pristanišča in otoki severne in vzhodne Adrije.

Nemške zahteve. Na nemškem volkstuagu v Brnu na Moravskem dne 9. junija so avstrijski Nemci izrazili sledeče svoje želje in zahteve: Želje Čehov in Jugoslovancev po samostojni državi je kratkoma odkloniti. Galicija mora biti izločena. Nemščina mora postati državni jezik. Brezpogojno se mora zahtevati za nemštvo prosto pot do Adrije. Zabraniti se mora z vsemi močmi, da Slovinci ne bodo priklopljeni h kakim jugoslovanskim državi. Za nemške manjšine na jugu države se zahteva varstvo. Konečno se zahteva, da se ustanovi na Moravskem posebna nemška provinca. Ali z drugimi besedami: Nemci zahtevajo zase vse, Slovanom pa ne dajo nič.

Poljaki proti vladi. V Krakovu je parlamentarna komisija Poljskega kluba dne 9. in 10. junija odločno nastopila proti vladi in njenim protipoljskim in protislovanskim nameram. Protestirala je proti nameravani delitvi Galicije in proti poljubnemu razdeljevanju zaselenih ruskih dežel. Poljaki zahtevajo izpolnitev vseh od Poljakov vladi predloženih zahtev. Ker je vlada proti Poljakom sklenila tajno pogodbo glede delitve Galicije, ker Seidler s svojo politiko onemogočuje mir med narodi, ker je njegova vlada ubila parlamentarno življenje, je izjavila državnozbor-

ska komisija Poljskega kluba, da je na korist državi, če se odstrani vlada dr. viteza Seidlerja. Nadalje zahtevajo Poljaki takojšnje sklicanje državnega zbora. Sklepi so bili enoglasni. — Nemci in vlada so upali, da bodo Poljaki nastopili zoper ostale Slovence ter bodo vstopili v vladno večino. A pri Poljakih ne odločujejo več Nemcem prijazni duhovi, temveč ljudje, ki imajo več slovanskega čuta. Nemški in vladni upi, skovati proti Slovanom v državnem zboru močno večino, so ostali samo — sanje. Proti Slovanom se v Avstriji ne da več vladati. To stoji! Slovani imamo v Avstriji dvetretjinsko večino, Nemci pa so v manjšini. Radi tega je nemogoče vladati proti nam. — Vlada je baje z ozirom na sklep Poljakov odložila namero sklicati v poletni dobi državni zbor. Tako pričajo nemški listi, ki s tem le izražajo svojo željo. Vlado bi se torej nekaj časa neustavnim potom. Delgo pa se to ne bo moglo držati. Vlada, ki se je popolnoma zapisala Nemcem, bo morala iti, če ne danes, pa kmalu.

Spremembe v avstrijskem ministristvu. Notranji minister grof Toggenburg je odstopil. Na njegovo mesto je cesar imenoval dunajskega policijskega načelnika pl. Gayer. Dosedanji vodja ministristva za ljudsko prehrano dvorni svetnik Paul, je imenovan za ministra za ljudsko prehrano.

Poljaki v Nemčiji zmagujejo. Dasiravno Prusi nastopajo proti Poljakom z odurno silo in hočejo kolikor mogoče zatreti poljsko narodno moč, vendar dosežejo ravno nasprotno. Poljaki so se dobro organizirali k protiodporu in — zmagujejo. Pri nadomestni volitvi za nemški državni zbor v okraju Lublinica-Tost-Glivicca je zmagal poljski narodni kandidat Korfanty z veliko večino nad kandidatom nemškega centra. Poprejšnji poslanec tega okraja je bil Nemec. Nemške stranke so napele vse svoje sile, a so odlegle krepkemu odporu Poljakov. Slovan, če je le organiziran, gre povsod na dan.

Pruska volilna preosnova. Med raznimi pruskimi strankami je prišlo o pruski volilni preosnovi do nekega kompromisa, vsled česar je upati, da bo zakonska predloga v prihodnjem zasedanju zbornice sorejata.

Nemška državna zbornica si je izvolila za svojega predsednika odličnega člana katoliškega centra poslanca Konstantina Fehrenbach, ki je eden najboljših govornikov nemške državne zbornice.

Nemce izganjajo. Kitajska je sklenila, da izžene Nemce iz svojega državnega ozemlja. Spravili jih bodo v Avstralijo, kjer bodo pod strogim nadzorstvom. Tudi južnoameriške države ne marajo Nemcev in jih pridno izganjajo. Premoženje izgnanih Nemcev proglasijo za državno last.

Tedenske novice.

Novo sv. mašo bodo imeli letos sledeči oč. gg. bogoslovci lavantinske škofije: Iz 4. letnika: Janez Ev. Gašparič pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji dne 21. julija; pridiguje vlč. g. Friderik Horvat, župnik pri Sv. Lovrenca nad Mariborom. Joža Pretinar v Gorah pri Bledu (Kranjsko) dne 29. julija; pridiguje vlč. g. Ivan Kunstelj D. J., superior, Ljubljana. Alojz Sundič pri Sv. Križu pri Ljutomeru dne 28. julija. Iz 3. letnika: Ivan od Kr. Greif pri St. Janžu na Dravskem polju dne 4. avg.; pridiguje vlč. g. dr. Matija Slavič, profesor bogoslovja v Mariboru. Jurij Mikolič, imejitelj srebrne hrabrostne svetinje in Karlovega četnega križa, v rom. cerkvi Marije Tolažnice v Zetalah dne 7. julija; pridiguje vlč. g. Franc Salamon, dekan in nadžupnik v Rogatecu. Lojze Pavlič v Loki pri Zidanem mostu dne 7. julija; pridiguje vlč. g. dr. Franc Krulje, dekan in nadžupnik v Laškem. Vekoslav Skuhala pri Veliki Nedelji dne 28. julija; pridiguje milostljivi g. Franc Moravec, canonicus senior in stolni župnik v Mariboru. Anton Tomažič v Ljutomeru dne 30. junija; pridiguje vlč. g. dr. Anton Medved, gimn. profesor v Mariboru. — Više sv. redove bodo prejeli v mariborski stolnici prihodnji teden in sicer: subdijakon v sredo (19. t. m.), dijakonat v petek (21. t. m.) in presbiterat (mašniško posvečenje) v nedeljo (23. t. m.).

Smrt veterana. V Frankoveh blizu Ormoža je umrl izjemnik Mihajlovič Anton v 76. letu. Bil je ponosen veteran iz leta 1866. ker se je pri Kraljevem Gradcu na Češkem junško bojeval. Rad je pripovedoval bojne dogodke. Bil je pobožen, značajan in marljiv. N. p. v m.!

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali p. n.: duhovniki o priliki sestanka v Podčetrtku 114 K.

Popravek. V podlistku o 80letnici nadučitelja g. Vračka se nam je vrnila neljuba pomota: V pokoj g. Vračka ni stopil leta 1897, temveč leta 1893. Nadalje popravljamo tudi, da g. Serona ni več voditelj ptujske okoliške šole.

Slovinci v Nemčiji. Velik prijatelj nam piše iz Nemčije: Letos radi vojnih razmer ni mogoče uprizoriti romanje v priljubljeno romarsko svetišče Kevelaer. Namesto tega so gladbeški Slovinci (400 oseb) romali v Zweckel in sicer dne 20. maja. Mnogiča vernih Slovencev je v procesiji molila in slovensko prepevala. Slavnostni govor je imel č. g. Tensundern. Po petih litanijah in blagoslovu so se Slovinci zvečer zopet vrnili. Sredi mesta Gladbeck je vseh 400 Slovencev in Slovenk zaklicalo trikratni „živijo“

Maribor. Že večkrat sem Vas mislila vprašati, pr. urednik: Odkod pa dobi nobel nemška gospoda živež? Ke dobi o n. pr. mariborski nemški bogataši živila, da se njih gos em ali kuharicam ni treba nstavljalni ne pri mestnih prodajalnicah, ne pri trgovcih, ne pri oddaji krompirja in sploh nikjer drugod, ker se oddajajo živila? Tukaj ne vidimo nobenega klobuka lihih gospa. Ali je res, da nemški bogataši ne rabi to kart, ampak se jih gospodje na drug način usmiliijo? Govori se, da imajo mnogi nemški velikaši nakopičene velike zaloge najfinejših živil, ubogi ljudje pa se bornaže kruha ne dobijo. Če pri nas kmetu iztaknejo vsak kotliček, zakaj se ti tudi

rekvizitorske komisije enkrat pogledale tudi v zaloge bogatih nemških purgarjev. — Uboga delavka-namernica, ki ima prerediti 5 otrok.

Maribor. Okrajni žitni nadzornik nam naznaja, da je dobil 60 meterskih stotov ajde in 20 met stotov prosa za seme za posestnike mariborskega okraja, ki so trpeli vsled slane. Občine naj dajo vsakemu prošniku potrdilo, da mu je slana napravila škodo in da rabi proso, oziroma ajdo za seme. Prošnje osebno ali pismeno na okrajno glavarstvo (žitni oddelek).

Sv. Peter pri Mariboru. V petek, dne 1. rožnika je presadil nebeški Vrtnar ljubko rožico iz te solzne doline v svoj rajski vrt. Umrla je pridna učenka Katica Ferk, hčerka posestnika Janeza Ferk iz Metave. Leto dni je bila gojenka v našem zavodu ter je pristrčno želela postati tudi sama šolska sestra. Kako radá je ubogala, molila in se učila! V belih oblačilih in z vencem na glavi so jo spremljale součenke in nosile Marijine družbenice na Goro k večnemu počitku. O kako hitro so se njej izpolnile želje; vse zapustiti in iti za Jezusom! Bog daj, da bi bilo mesto nje mnogo drugih za isti poklic! Katica prosi na ta namen v nebesih!

Dogoše. Tukaj je umrla dne 11. t. m. po sedmesečni mučni bolezni pridna in dobra mati Katarina Maher, posestnica v Dogošah pri Mariboru. Veljano je prenašala svoje križe. Naj ji bo Bog milostljiv sodnik!

Sv. Križ pri Mariboru. Enaintrideseti obč. zbor Bralnega društva se je vršil v nedeljo, dne 2. junija v duhu jugoslovanske misli. Domači župnik pozdravi goste iz Maribora, kakor tudi vse pričujoče območje zavešče Slovence iz križevske, šentjurske, šentgungoške in svetoduhoške župnije, orise kratko Belovanje in pomen bralnega društva, poziva vse zavedne gospodarje in mladino, naj se z vsemi močmi oklenejo društva, ker bolj kot kedaj poprej, se sedaj zahteva od vsakega posameznika narodna izobrazba in zavest. Ko se je nanovo potrdil prejšnji odbor našega bralnega društva in Slovenske Straže, povzame besedo urednik Zebot, ki z jasnimi in razločnimi glasovi orise zgodovino slovenskega naroda in njegove proboje, ki je končno našla svoj izraz v jugoslovanski deklaraciji. Govornik je slikal z živo besedo usodo siromaka, ležečega ob cesti v jarku, kričnega: „Pomagajte!“ Prišel je mimo mož, ki mu je zaklical: „Vstani in hodi!“ Tedaj je siromak poskusil vstati in vstal je — začel stopati in šlo je... Naš narod je bil siromak, ki je vedno kričal in stokal na pomoč — sam si pa ni znal pomagati na nogo. Prišel je mož — dr. Janez Ev. Krek — in mu je zaklical: „Ne kriči, le vstani in hodi!“ In narod je vstal, odprl oči, spoznal svoje brate Hrvate in Srbe, in zdaj hodi naprej po jasno začrtani poti. Dobro si smo tudi zapomnili kratka vprašanja, ki se glasijo: Kdo žage drva na dvorišču? Kdo kadi zraven njega cigaro? Kdo sedi na kozlu? Kdo sedi v senčni koliji? Kdo riblje pod in stopnice? Kdo leži v postelji do 10. ure? Kdo gre zgodaj v cerkev? Kdo se norčuje iz vere? Kdo nosi denar na davkarijo? Kdo se pa nad njim zadirja in ga zmerja? Kdo se muči ves dan na solnce? Kdo pa hodi za zabavo na lov in si privoščijo najboljšega v hladni senči? Kdo daje žito, živino, sinove za vojsko? Kdo pa se skriva pred vojaško suknjo in le druge potiska naprej? Vsa ta in še podobna vprašanja je govornik poljudno razrešil. A povdarjal je posebno pomen prave krščanske, narodne in gospodarske izobrazbe za naše ljudstvo in potrebo narodno-obrambne organizacije. Ko je pevski zbor še zapel lepo pesmico „Jaz vem za deželo“, je predsednik zaključil dobro obiskano zborovanje. Naše obrambne obmejne trdnjave stojijo trdno, tako da jih tudi dalekosežni vsenemški in nemčurski topovi ne bodo razbili!

Jarenina. Prihodnjo nedeljo, dne 16. junija, ob pol 5. uri popoldne, se vrši pri nas Krekova slavnost. Spored: Deklamacija. Slavnostni govor. Igra: „Kovačev študent“, spevoigra v treh dejanjih. Petje. V slučaju slabega vremena se preloži slavnost na poznejši čas. Vabimo vse domačine in sosedo, pa tudi Mariborčane, da se udeležijo slavnosti. Jareninske slavnosti so vedno nudile občinstvu mnogo užitka. Zatorej v nedeljo v Jarenino!

Jarenina. Iz naše župnije sta romala Jamernik iz Vukovskega dola in Kramberger iz Kaniže na Dunaj izdajati rod svojih staršev. Oba se niti prav nemški ne znata, ampak lomita samo tisto „kunelajo-špraho“. Radla bi bila slovito jareninsko župnijo spravila s svojim romanjem v slab glas, pa se sama ni posredovala. A veselje nas, da sta sama. Ne eden zaveden mož ne odobrava njenega nastopa. Svoje slovensko kmetjsko ime sta prodala (za kako ceno?) zakletim sovražnikom slovenske in katoliške stvari. Nemški advokati, nemški milijonarji, nemški agenti in barantači so jima ljubši kot domačin — slovenski kmet. Dobro, da se nihče ne zveni za njuno mnenje. Vprašal ju tudi nihče ne bo, ali se naj Jugoslavija ustanovi ali ne. Mi pa vemo, da Jugoslavija pride. In tedaj bomo z odpadniki malo drugače govorili.

Čmurek. Slana je dne 5. t. m. v okolici Čmureka napravila veliko škodo. Največ je trpel fižol. Umrla je skoro popolnoma. Mnogo so trpele tudi buče, kumare in koruza. Sadje in žito ni trpele. — Sana letos ne bo posebej mnogo. Trava je namreč

vsled lanske suše in radi pomanjkanja zimske vlage zelo redka. — Posestva so na tukajšnjem polju zelo draga. Za oral plačujejo po 6000 do 10.000 K.

St. Ilj v Slov. gor. V Selnici ob Muri je umrla posestnica Marija Dajčman, žena našega somišljenika Janeza Dajčman. Pogreb se je vršil dne 31. maja. Svetila ji nebeška luč!

Sv. Ana v Slov. gor. Tukajšnje Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 16. junija, v prostorih pri gđ. Seyfried-ovi veselico z vzporedom: Slavnostni govor g. profesorja dr. Josipa Hohnjevega iz Maribora; krasna, časa primerna igra „Marjetka“ in več šaljivih nastopov. Sedež 2 K, stoječe 1 K. Pridite, prijatelji našega društva, daljni in bližnji, mnogoštevilno!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na splošno željo se bo gledališka igra „Tri sestre“ ponovila v nedeljo, dne 23. junija, popoldne po večernicah. Nastopita zopet pevski in tamburaški zbor. Domačini in sosedje, pridite! — Prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m., gremo pa vsi k Sv. Ani poslušat dr. Hohnjeval!

Sv. Trojica v Slov. gor. Zdravnik dr. Brunon Weigl se je vrnil iz vojaške službe ter zopet ordinira pri Sv. Trojici.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 1. maja t. l. se je poročil g. postavevodka Alojz Novačan pri Kapeli, s pridno mladenko Faniko Mir z Rožičkega vrha. Na gostilji so svatje nabrali 50 K za Dijasko kuhinjo v Mariboru. Obilo sreče!

Sv. Urban pri Ptuj. Trikrat srečna naša župnija, ker sta tudi od tukaj romala dva nepovabljená posilnemca v osebi župana Sreiner v Dolici in v. Cvetko in Ivanjcih na Dunaj po nemški žegen. Nekaj čudnega je res, da ljudje, rojeni od slovenskih staršev, ki živijo v sredi med Slovenci, se počutijo srečne, če morejo svoj materni jezik in marljivo slovensko ljudstvo metati narodnemu sovražniku v žrelo — sovražniku, pod katerim slovensko ljudstvo že sto in stoletja trpi suženjstvo v narodnem, gospodarskem in političnem oziru. Premislimo to zadevo ne samo enostranski. Ako bi se kak naš rojak kje v nemški pokrajini potegoval za slovensko narodnost, kakor delajo naši nemškutarji na slovenski zemlji, bi Nemci našega rojaka takoj obsodili na križ. In mi? Osvoboditi se hočemo nemškega suženjstva, postati neodvisni, samostojni državljani, kakor to zahteva božja in posvetna pravica ljudstva, magari nas sto Sreinerjev in M... ichev izroči nemškemu Viljemu. Sploh župani, kateri trobijo v nemškutarski gospodski rog, niso za naše kmetjsko ljudstvo; z njimi se bo trebalo ob gotovem času drugače obračunati. Slovenci, na branik za naše pravice!

Slov. Bistrica. V trojici, ki je šla pred cesarja iz našega mesta, je bil tudi župan in zdravnik dr. Murmayer. Čudimo se, da ta sladki gospod še ima časa za nepotrebna potovanja in za tožbe nad Slovenci, od katerih živi. Ali pravzaprav se nič ne čudimo, ker vemo vse, kaj je ta človek govoril, pisal in delal ob času mobilizacije proti nedolžnim Slovincem. Enega je hotel dati zapreti, ki ima zdaj že šest odklankov. Mi povemo g. Murmayerju, da naj porabi svoj čas za bolnike, da ne bo treba po dvakrat pošiljati po njega. Mi ne bomo mirovali, dokler ne pride v naš kraj slovenski zdravnik in potem naj g. Murmayerja redijo maloštevilni Nemci in nemškutarji. — Zakaj je tudi ta gospod oproščen od vojaščine. Županske posle vodi cesarski svetnik g. Versofatti. Vojaške garnizije ni več tu. Drugi starejši zdravniki so morali v vojaško službo, ta pa mirno pokončuje jugoslovanskega zmaja v zaledju. Rajši nobenega zdravnika, kakor takega slovenozorca!

Sv. Primož na Pohorju. Celo leto smo čakali, da bi g. župan kot predstojnik slovenske občine vzel v roke podpisovanje za jugoslovansko deklaracijo. A ker se to ni zgodilo, morali smo zavedni Slovenci sami to storiti. Pač pa je, kakor se sliši, župan sel poleg na Dunaj zatirjevat, da se Slovenci in Nemci lepo pogajamo in ne želimo ločitve. V naši občini smo izvemši enega žida sami Slovenci. Celo županovi bi radi veljali sedaj za Slovence, da lažje v imenu Slovencev govorijo. Čuli smo pa praviti o nekih zaprtih (gnjilih jajeih), ki so dne 26. maja bili pripravljeni menda za belooblečena dekleta ali kaj. In pa s Srbi nas strašijo. Ciril-Metodove vžigalice so neki srbske. Pustite Srbe pri miru! Kje so Srbi in kje pa smo mi? Srb je človek, ki ima sredi lica nos, kakor vsak. Do svojih pravic pa bi rad prišel avstro-ogrski Srb, kakor tudi Slovenec; v tem sta si oba popolnoma edina.

Sv. Primož na Pohorju. Dne 7. junija bajtlarice Neže Pečnik ni bilo doma. Cigani so ji odnesli vso boljšo obleko. Se tisti dan je nekdo videl ciganko v njeni obleki.

Slovenjgradec. Tudi naš apotekar je postal enkrat romar. Ko je bil na Dunaju vprašan, od kod je, se je možato odrezal, da blizu tistega kraja, kjer so bili Nemci nabiksani (St. Janž pri Dravogr.) Odgovorilo se mu je: „Danke, danke“ (zahvalim, zahvalim). Apotekar pa vsiljivo nadaljuje: „V mestu Slov. Gradec že 14 dni nimamo prahu moke.“ Odgovor: „Grozno, grozno!“ Ko so potem romarji jedli in pili v rotovski kleti, niso dobili kruha. Eden precej glasno zahteva kruha od natakarja, nakar mu reče ta naš apotekar: „Gospod, čakajte, jaz vam ga dam.“ Res stopi k svojemu kovčku, potegne vanj lepo belo straco in jo razdeli. Pač pa je rekel, da ni že 14 dni moke v mestu. Hm, pri ubogih ne, pri bogatih nemških naravnostnih pa suhosti!

Smartno pri Slovenjgradu. Občine Legen, St. Martin in Golavabuka so imenovale preč. g. Ivana Lenari, nadžupnika in duhovnega svetovaleca, za častnega občana in sicer občina Legen v seli dne 11. sušca, Golavabuka dne 5. aprila, Smartin pa dne 20. maja 1918. To odlikovanje so imenovane občine naklonile svojemu ljubljenu dušnemu pastirju v priznanje velikih zaslug za okrašenje in prenovljenje župne cerkve v Smartnu in tudi vseh podružnih cerkev, ravnotako tudi v priznanje zaslug v prid občin. Naš častni občan bo obhajal letos 50letnico svojega mašništva ali zlato sveto mašo. Bog daj, da bi še učakal biserno sv. mašo!

Smartno pri Velenju. Izobraževalno društvo plovci burko s petjem „Moč uniforme“ v nedeljo, dne 16. junija. K prijetni zabavi vabi od. or.

Novacerkev pri Celju. Tukaj je umrla dne 7. junija po pettedenski mučni bolezni sprevidena s sv. zakramenti posestnica v Socki Alojzija Živko, rojena Lešnik, doma od Sv. Ruperta v Slov. gor. Pogreb se je vršil dne 8. junija ob obilni udeležbi. Počojnica zapuška moža in sina. N. v m. p.!

Braslovce. Bralno društvo vabi na ponavljanje igre „Božja dekla“, ki se bo vršilo v nedeljo, dne 16. t. m., po večernicah.

Zalec. V nedeljo, dne 2. t. m., so naša dekleta ropet pokazala, kaj zamorejo s pridnostjo doseči — mlade Jugoslovanke. Tak užitek, kot smo ga imeli v nedeljo, si zopet želimo. Vidi se, da dekleta gotovo držijo disciplino, sicer ne bi se predstava vršila v tako lepem redu. Na odru med igralkami, v dvorani med občinstvom in pri godbi, povsod je vladal najlepši red. Občudovanja vredni so bili mali, ljubeznivi angelčki, kateri so četr ure vstrajali, predstavljajoč živo sliko v krogu Kraljice rož. Kar se tiče predstave, omenimo, da so bile vloge brez izjeme najboljše rešene. V nekaterih prizorih je bilo občinstvo ganjeno do solz. Glede petja se zahvaljujemo g. organistu Zupancu, ki je v tako kratkem času naučil dekleta lepih pesmic. Posebno pa se zahvaljujemo v.č. gg. dr. J. Jeraju in A. Piršu, katera sta celo stvar tako spretno vodila ter se tudi drugače vedno trudila za izobrazbo šoli odrasle mladine, kar je v sedanjih razmerah tako zelo potrebno. — Igra se na željo občinstva ponovi v nedeljo, dne 16. junija, ob 4. uri popoldne v dvorani g. Hodnika v Zalcu.

Celje. „Celjsko pevsko društvo“ priredi v petek, dne 14. junija v Sokolskem domu v Celju velik koncert, prvi v tem letu. Na sporedu so solistovske točke, slov. in hrvatske narodne pesmi moškega in mešnega zbora i t. d.

Celje. Vpisovanje v I. razred c. kr. samostojnih gimnazijskih razredov z nemškim in slovenskim učnim jezikom v Celju se bo vršilo dne 28. junija in dne 16. septembra t. l. od 8. do 9. ure popoldne. Od 9. ure naprej sledijo sprejemni izpiti.

St. Lovrenc nad Prožnim. Dne 29. maja t. l. je po kratki, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal veleugledni posestnik in župan g. Franc Gajsek v 53. letu. Ranjki je bil skozi 10 let občinski predstojnik, ki je užival ves čas svojega županovanja splošen ugled in polno zaupanje svojih občanov. Za njim žaluje žena in sedem deloma nedoraslih otrok in vsa občina čuti bridko izgubo, kajti on je bil vsakemu najboljši svetovalec in vesten zaščitnik. Občina je izgubila z njim svojega dobrega predstojnika, značajnega moža, ubožci blagega, ubožnega očeta, stroge vestnega, požrtvovalnega varuha, žena ljubečega in skrbnega moža in otročiči najboljšega očeta. Ranjki je bil ves čas čitatelj „Slov. Gospodarja“. Bodi mu blag spomin!

Sv. Jedert nad Laškim. Dne 9. junija je tukajšna Citalnica po nekakem medvedjem spanju oživila ter priredila podučen shod, ki je bil prav dobro obiskan. Dr. Hohnjec je v zanimivem govoru pokazal, kako potrebna je človeku izobrazba uma in nujne volje, posebno v sedanjih težkih in resnih časih. Navdušil nas je za oboje, da moremo tako razumeti razne pojave, ki se tičejo zlasti nas Slovencev in drugih Slovanov, in delovati za doseg naših visokih ciljev. Zanimaj bo Citalnica take shode večkrat priredila.

Trbovlje. Bralno društvo v Trbovljah priredi v nedeljo, dne 16. junija, ob 3. uri popoldne, v dvorani Društvenega doma ljudsko igro v petih dejanjih „Deseti brat“. Vabimo k obilni udeležbi!

Rajhenburg. Slovensko katoliško izobraževalno društvo je vzprizorilo dne 2. t. m. igri: „Lurska pastarica“ in „Prisiljen stan je zaničevan“. Obe igri so igrali prav čedno vzprizorili: zlasti Lurska pastarica je močno ganila vse gledalce in vnela v njih srce ljubezni do Lurske Marije. Na splošno željo se bo igra „Lurska pastarica“ zopet vzprizorila dne 16. junija ob treh popoldne.

Sv. Alojzij, zaščitnik mladine. Ta molitvenik se je silno prikupil naši mladini. Vsebine je izborna. Obsega kratek življenjepis angelskega mladeniča in razne pobožnosti k sv. Alojziju. Najbolj prikupljivi sta dve šestredeljski pobožnosti k sv. Alojziju, ena daljša, druga krajša. Drugi del vsebuje popoln molitvenik. To knjigo prav toplo priporočamo krščanski mladini in sicer možem in ženski. Sežeto pa naj ponj tudi botri ter jo kupijo birmancem. Na raspodajo se daje le razne vezave z zlato obrobo po K 3, K 4, K 4 20, K 5 60, in K 6 40 s postumno vred. Naroda je

Čirčari v Mariboru. Tudi v Mariboru se je začel molitvenik. Vsebine je izborna. Obsega kratek življenjepis angelskega mladeniča in razne pobožnosti k sv. Alojziju. Najbolj prikupljivi sta dve šestredeljski pobožnosti k sv. Alojziju, ena daljša, druga krajša. Drugi del vsebuje popoln molitvenik. To knjigo prav toplo priporočamo krščanski mladini in sicer možem in ženski. Sežeto pa naj ponj tudi botri ter jo kupijo birmancem. Na raspodajo se daje le razne vezave z zlato obrobo po K 3, K 4, K 4 20, K 5 60, in K 6 40 s postumno vred. Naroda je